UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XCVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

tionem cenſetur, quã erga comprehenſos no-
collectiuo d.§.in fideicommiſſo, & ſup. dixi:
po poſt oẽs expreſsè noĩatos deficientes uoca
nomẽ collectiuum,& diſiunctam uel admitti
inter ſe ordine ſucceſſiuo, puta ex ui nomi
collectiui,tunc admittũtur,nõ qui ſunt in prio-
proximiori gradu, ſed ſm ordinem ſucceſſio-
inteſtato,ut nepotes cum patruis,quia de iu-
ad ſucceſſionem admittuntur,& hoc eſt, qđ
cum gl.cõiter approbata in d.§.in fideic õ-
, quæ non loquitur in alio caſu: Et ideò malè
um noſtrum allegatur; & ita debent intelligi
per Ang.& gl.illam.¶ Tertio reſponderi põt, ꝙ
qui poſt primo noĩatos uocantur ordine ſuc
ex ui uerborum,ut ꝑꝑ diſiũctam uel iuxta
in d.§.quidam rectè,& in l.cum quidam per
C.de uerb.ſig.uel ꝑꝑ nomen collectiuum iux-
ibi not.C.de verb.ſig.& in l.ſi cognatis ff.
dub.& tunc poſt primo uocatos ſm ordi
pturæ non admittuntur illi,qui ueniunt or
ceſſiuo ex ui uerborum ſm ordinem ſuc-
ab inteſtato,ſed ita demum, ſi oẽs primo
m ordinem ſcripturæ fuerint mortui, uel
defecerint:& ita intelligatur id, quod uoluit
in d.conſi.30.& Cuma.in d.conſi.106.& eſt de
tex.in d.§.in fideicommiſſo. Aut aliqui uocati
, & copulatiuè debent uenire ordine ſucceſſi
non ex ui uerborum,quia uerba repugnent, cũ
& copulatiuè uocati ſint,ſed ex natura rei,&
, ut quia fuerit quis ſtipulatus emphyteu-
filijs,& nepotib.quo caſu dr̃ ſtipulata ordi-
ceſſiuo, ut uolunt cõiter ſcriben.in d. §. qui-
rectè,& Spec.in tit.de loca.§.nũc vero aliqua,
ſtipulata ipſis filijs,& nepotib.ut hæredib.
Alex.& cõiter oẽs in l.qđ dr̃ ff.de uerb.obl.Bal.
in l.liberti;libertæq; C.de oper.libe.Bar.in l.ut
iurandi §.ſi liberi ff.de oper.liber. poſt Alex. in
quidam rectè,gl.in l. ſi tibi §. ſi pactis ff. Nil mi-
agitur,ſi hoc caſu nepotes prędefuncti cum pa
admittuntur,quia vt hæredes admittuntur,&
hæreditatem de iure ſuccedunt ſimul nepotes
patruis.l.interdum in princ. ff. de hæredib. in-
ten.§.cum filius Inſtitut. de hæred. quæ ab inte-
defer. Et hic eſt propriè caſus Angeli in d.§. qui
rectè.¶ Nec obſtat,ꝙ ubi in verbis nulla eſt am-
guitas,non dẽt admitti voluntatis quæſtio, Quia
prædictis conſtat ambiguitatem in uerbis exta-
quorum ad hoc, vt filij Petriantonij admittãtur,
quoad eorum excluſionem fateor nullam eſſe
biguitatem,ut ſup.probatum eſt: ergo ſequitur
quod dicit tex.in l.non aliter ff.de leg.3.& in l.il-
le ff.eo.tit. Præterea,poſito nullam in uerbis
ambiguitatem,† tamen ſi in contrarium ex-
conſtaret de mente teſtatoris, potius menti
curatæ ſtandum eſt. l.ſi quis filium C. de lib.
ubi.n. manifeſtiſſimus eſt ſenſus teſtatoris,
uerbõrũ interpretatio nuſquam tm̃ ualet,ut melior
exiſtat,ut ibi:† Et euidẽter, ſeu euidentiſſimè
teſtatoris uoluntate conſtare dr̃,qñ ex coniectu
præſumptiuè apparet l. licet imperator ff. de
. Sed in caſu, de quo agitur, conſtat de mente
teſtatoris,videlicet ipſum uoluiſſe Chriſtophorum
præferri tum ratione coniunctionis iuxta
cohæredi §.qui diſcretas,& d.l.fi.ff.ad Trebel.tũ
ordinis ſucceſſionis ab inteſtato.l. hæredes
cum ita cum ſi. ff. ad Treb. tum ẽt ex uerbis
expreſsè prolatis, quæ rectè intelligenti hoc infe-
latius deductũ fuit:ergo ſequiť, dicẽdũ eſſe,
Chriſtophorus ſolus admittať,excluſis filijs dicti
Petriantonij.¶ Vltimo non aduerſatur,ꝙ † ex quo

Chriſtophorus adiuit hr̃ditatẽ Ioãnis Franciſci fra-
tris ſui abſq; ꝯfectione,& beneficio inuẽtarij,dr̃ ex-
cluſus in totũ à iure fideicõmiſſi;qa actio ipſi cõpe
tens,hoc eſt actio ex teſtõ ꝑſonalis per aditionẽ hæ
reditatis extincta fuit,atq; confuſa;non.n. potuit eſ
ſe debitor ſuimet,ſibiq; ipſi reſtituere l.debitori C.
de pactis,l.vranius ff.de fideiuſ.l.fi.§.in computatio
24 ne,ibiq; not.C.de iure deliber. † Nec talis vnio, &
ſucceſſio uim ſolutionis habere potuit l.ſtichũ §.
aditio ff.de de ſolutio.quia vbicunq; ſucceſſio, uel
unio vim ſolutionis haberet,hæres ex hoc lucrum
ꝯſequereť,prout in caſu noſtro contingeret iuxta l.
fin.C.de fideicom.& l.fin.C.de codicill.quo caſu de
iure ſucceſſio nõ habet uim ſolutionis, ſed ſolum,
qñ,ſi uim ſolutionis non haberet, hæres damnũ pa-
tereť,uel qñ eſſemus in caſu,in quo ſi ſucceſſio uim
hr̃et ſolutionis,hr̃s nec lucrũ ꝯſequereť, nec dãnũ
pateretur,ut declarat Bar.in l.ſi is,qui pro emptore
in 6.q.princ.de uſucapionib.in d.l.Vranius,& in l.ſi
ſocer in prin.ff.ſol.matr.Facit d.l.cohæredi §.qui di
ſcretas, ubi ſi coniunctus nolit admitti, diſiunctus
nolit admitti,diſiunctus admittiť, ſimiliter filia, q̄
per maſculum excluditur,admittitur, ſi maſculus
admitti nolit:Facit id,quod vult Bal.in d.l. in teſtõ
in 7.q.C.de teſta.milit.ubi ſi quis inſtituerit plures fi
lios uniuerſaliter,& filias in re certa,deinde oẽs in
uicem ſubſtituerit, ſi filij nolint,uocantur filiæ, &
poſt mortẽ oĩum filiorum fœminæ admittuntur:
Cum itaq; per aditionem hæreditatis ſimpliciter fa
ctam abſq; confectione inuentarij Chriſtophorus
noluerit uenire ex ſubſtõne fideicommiſſaria, ſed
tanq̃ hæres directus, ideò ſunt admittendi illi, qui
ordine ſucceſſiuo fuiſſent admiſſi,poſito ẽt, eos ex
quadã vulgari uenire debuiſſe poſt mortẽ oĩum pri
mo locum ſm ordinem ſcripturę ſubſtitutorũ,nec
potuit Chriſtophorus, qui iure directo uenire ele-
git,poſtea uenire ẽt iure fideicommiſſi l.fi.C.de co
dicil.Sed his ꝯoĩbus breuiter rñdetur, ꝙ & ſi actio-
nes,& iura hæredis, qui debitori ſucceſſit, per adi-
tionẽ hæreditatis confundantur, tñ ſi hæres alteri
teneretur reſtituere iure fideicõmiſſi, habet iuriũ
ſuorum retentionẽ,licitum.n.eſt ſibi retinere id,qđ
iure ante confuſionem debebatur,Bal. & doctores
cõiter in d.l.debitori,& hr̃ in l.debitor cũ ibi no.ff.
25 ad Treb.¶ Secundo † qñ creditor debitori ſucce-
dit, & abſque beneficio legis, & inuentarij adiuit,
quamuis iura ſua confundantur reſpectu legatario
rũ,& creditorũ,non tñ confundantur reſpectu cre
ditorũ vñium,hoc eſt reſpectu eorum, qui ex fidei-
cõmiſſo vniuerſali admitti uellent, aduerſus quos
põt hæres deducere iura,& actiones,quæ ipſi com-
petebant ꝯ defunctum,& ante,q̃ adiret.Neque iſto
caſu habet locum diſpoſitio d.l. fin. §. in compu-
tationem cum ibi not.Nam hoc inductum fuit ſo-
lum reſpectu creditorum, & legatariorum ſingula
rium,& non reſpectu eorum, qui ex fideicommiſ-
ſo vniuerſali uenire uellent:ita tenuit Paul.Caſtr.&
ibi Alex.in l.ita tamen §.ſi ex Trebelliano ff.ad Tre
bellianum, ubi Alex. ita Cumanum, Angelum, &
communiter ſcribentes tenere dicit. Et hæc ad fa
uorem Chriſtophori dicta ſufficiant. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Dictio verò qualitates omnes præcedentes repetit.*
2 *Conditio in una ſubſtitutione appoſita quando in alia cenſeatur repetita.*
3 *Gradu primo ſubſtitutionis perempto,ſequens non admittitur, etiam in ſubſtitutione fideicom. quando ſub conditione certi temporis,quod non euenit,ſubſtitutio facta fuit.*
4 *Subſtitutio pupillaris, & fideicom.quoad aliqua parificantur.*
5 *Spes pupillaris ſubſtõnis primi ſubſtituti ꝑdecedentis inſtituto*

tranſit ad ſecundùm pup.ſubſtitutum. idem in fideicommiſſaria ſubſtitutione:Fallit,vt hic.
6 *Vulgaris ſubſtitutio facta in caſu,qui regulariter non ſit de natura vulgaris,ad alium caſum non extenditur.*
7 *Ceſſante medio,per quod ad finē peruenitur,finis quoq; ceßat.*
8 *Conditio reſpiciens vnum tempus ad aliud non trahitur.*
9 *Diſpoſitio teſtatoris ad caſum, in quo,ſi teſtator de eo cogitaſſet,veriſimiliter diſpoſuiſſet,extenditur: ſecus ſi de illo cogitaßet,neque diſpoſuiſſet.*
10 *Parentes ante filios mori in dubio magis præſumendum eſt.*
11 *Euidenter apparere quando quid dicatur.*
12 *Bar.in l.ſi mater in fin.ff.de vulg.& pup.declaratur.*

EPITOME.

CAſus, in quo gradu primo ſubſtitutionis perempto, ſequens non admittitur.

CONSILIVM XCVIII.

VISIS teſtamenti uerbis,ac themate ꝓpoſito diligēter inſpecto, ordine argumētorū hinc inde ꝑtermiſſo,de iure uerū eſſe cenſeo,ꝙ ſorores Petrifranciſci per mortem illius ex ſubſtōne fideicommiſſaria admitti nequeant, ſed hęredes ab inteſtato d.Petrifrāciſci,excluſa cōmunitate Firmana,quæ ex diſpōne ſtatuti prohibentis alienationem in forenſes uenire uellet. Ad cuius concluſionis corroborationem ante,q̃ deueniam, præſuppono,ꝙ Magdalena uxor teſtatoris,& mater Petrifranciſci fuit ſubſtituta Petrofranciſco filio ſub hac conditione, ſi Petrusfranciſcus ante mortem Magdalenæ ſine filijs decederet,quæ uerba cōditionem important c.in præſentia de probat. l. ex facto §.1.& per totam l.ff.ad Trebel.l. dies incertus, & Bar.in l.j.ff.de cond.& demon.Præſuppono ſecūdo, ꝙ ſorores teſtatoris non Petro franciſco, ſed Magdalenæ ſubſtitutæ fuerunt ſub ꝯdōne,ſi Petrus franciſcus ante mortem Magdalenæ deceſſerit: nā poſt mortem Petrifranciſci Magdalena mater fuit illi ſubſtituta,deinde Magdalenæ poſt illius mortē ſorores prædictæ ſubſtitutæ fuerunt, & ꝯñr in caſu, quo Petrusfranciſcus matri prędecederet:quod apparet ex uerbis teſtamenti ibi poſt mortē uerò &c.
1 quia † per illam dictionem uerò aduerſatiuam pręcedentes qualitates repetunt,ꝙ ſorores ſint ſubſtitutæ,ſi Petrusfranciſcus ante mortem Magdalenæ deceſſerit,arg.not.per Paul.de Caſt.in l.2.§. quod ſi ff.ſolu.matr.in 2.col.Bald.in l.oēs populi col. 9. ff.de iuſt.& iure,Socy.in l.1.§.quæſitum col.3.ff.ad Treb. & in l.j.§.1.col.2.ff.de acq.poſſ. Hoc ēt ſatis conſtat,
2 † nam cum hæ duæ ſubſtōnes ſimul factæ fideicommiſſariç dicantur,ueluti fatentur D.Conſulentes ꝓ cōmunitate,& Republica Firmana, cōdictio adiecta cenſetur in alia ſequenti repetita,qñ,ſi repetitio non fieret,inconueniens,ſeu repugnātia reſultaret, l. Latinus,& ibi Bar.ff.de leg.2.At ſi intelligeremus ſorores non eſſe ſub eadē condōne ſubſtitutas,ſub qua Magdalena fuit ſubſtituta,repugnantia orireẛ, quia nec admitterētur ſorores per fideicōmiſſum poſt mortem Magdalenæ, ſiue ipſa ante Petrumfrāciſcum deceſſiſset,ſiue non:qđ eſset abſurdum, ut, Petrofranciſco nondum mortuo, ſorores per obi-
3 tum Magdalenę admitterent. ¶ His ꝑſuppoſitis,† licet ſit cōis opinio Bartoli,& oīum in l. quamdiu la 2.ff.de acq.hæred.ꝙ qñ filio inſtituto ſimpliciter eſt ſubſtitutus Titius,& poſt mortem Titij ipſi Sēpronius ſubſtitutus eſt, atq; contingit Titium filio inſtituto ꝑdecedere,deinde filium,tunc Sempronius poſſit admitti, ſiue prima ſubſtō pupillaris fuerit,ſiue fideicommiſſaria per illum text. poſt Cyn. tñ ea concluſio non procedit,qñ primus ſubſtitutus fuiſſet uocatus ſub ꝯdōne mortis,quæ certo tpe eueniret,& contigeret filium alio tpe deceſſiſſe,nam ſubſtitutio facta uno tpe locum nō habet,ſi aliud eueniat: Exemplum in caſu,de quo agitur, Petrusfranciſcus fuit inſtitutus,& ſi ipſe Magdalenę matri ꝑdecedet,mater fuit ſubſtituta,& poſt mortem matris ſorores fuerunt ſubſtitutę, quę ſubſtō cum debeat intelligi ſub eadē condōne,ſi Petrusfranciſcus eius matri prędeceſſerit,ut ſupra dixi,eueniente caſu,ꝙ poſt mortē matris deceſſerit,dictæ ſorores ex ſubſtitutione admitti nequeunt, quia conditio ſubſtitutionis defecit.Et hoc pro limitatione eorū, quę uoluit Bar.& recenſuit Io.de Imol. poſt Ang.in d.l. quamdiu,& ſequutus eſt Alex.in conſ.1.per totum lib.1.& facit pro hoc tex.ſm Ioannem de Imol. in l.ſi mater §.fi.ff.de uul.& pup.ubi licet uulgaris ſubſtitutio facta in uno caſu extēdatur ad alium l. Gallus §.& quid ſi tm̃ ff.de lib. & poſth. tñ ſi ea facta ſit ſub conditione in uno caſu, qui ſit ad certum tp̄s reſtrictus,non extēditur ad aliud tp̄s, hoc idem melius comprobat l.qui habebat in prin.cum glo.ff.de
4 uul.& pup.pręſupponendo, † ꝙ in noſtris terminis pupillaris ſubſtō,& fideicommiſſaria à pari procedunt,ut fatetur Bar.in l.quamdiu la.3.ff.de acq.hęr. & hr̄ per ipſum Bartolum,& alios in l.hæredes mei §.cum ita ff.ad Trebellianum,& in l.pen.C.de impu
5 berū,& alijs ſubſt.Modò ſic arguitur,† licet ſpes pupiliaris ſubſtitutionis primi ſubſtituti ꝑdecedentis primo inſtituto ad ſm ſubſtitutū pupillariter tranſmittatur.l.cohæredi in prin.ff.de uul.& pup.& Bart. in l.j.eod.tit.tñ illud non procedit,qñ ea ſubſtitutio ad certum tp̄s reſtricta fuiſſet, & contingeret pupillum alio tpe decedere d.l.qui habebat in princ.ubi filius inſtitutus fuit,& filia exhęredata,quę filio pupillariter fuit ſubſtituta,ſi deceſſerit filius intra pubertatē:& ipſi filiæ fuerunt ſubſtitutæ ſoror,& uxor ſub conditione,ſi ea deceſſerit ante,q̃ nuberet,hoc eſt nubilis ætatis eſſet ſm doctores ibi: Filia ante filium deceſſit,cum iam eſſet nubilis ætatis,ſicq; alio tpe filia ſubſtituta mortua eſt:dr̄ ibi, ꝙ ſecūdo ſubſtitutæ non admittētur,quia ad illas ſpes primæ ſubſtitutionis non trāſmittitur,cum filia non ante, ſed poſt nubilem ætatē deceſſerit: qm̃ ſubſtō ad unum tp̄s reſtricta ad aliud non trahitur,ut expreſsè dicit Are.in d.l.quamdiu in ult.uerſi.approbando limitationem Ioan.de Imol.& Ang.qui adducit ēt not.ꝑ Bar.in l.ſi mō §.fi.& in l.1.ff.de uul.& pup. ubi idem uolunt Ang.& Io.de Imo.in illa qō. an ſubſtō uulgaris facta in uno caſu extendatur ad alium:quãuis Alex.ibi ſequutus Io.de Imol.in c.Raynu. de teſt.in materia uulgaris contrarium teneat,ſubdens forte opinionem Angeli non eſſe ueram. Sed Alex.ipſe in conſi.1.lib.1.ſequitur Angelum, egoq; huic conſilio magis ſtarem,q̃ nota.per ipſum in d.l.j.pp optimas rōnes, quas ibi allegat. Cum itaq; in caſu ſubſtō ſub conditione certi tpis facta fuerit, reſtrictum eſt,ergo ad aliud trahi nō debet. Idem uiſſe de mente Baldi in l.ſi mater in fi.ff.de uul.& pup.
6 qui dicit,ꝙ † licet uulgaris ſubſtō facta in uno caſu uulgaris extendatur ad alium caſum ſimilem, qui ſit de natura ſubſtitutionis d.l.Gallus §.& quid ſi tm̃ cum ſimilibus:tñ qñ ea facta eſſet ſub uno caſu, qui regulariter non eſſet de natura uulgaris, puta ſi hæres uiuo,uel mortuo aliquo deceſſerit,tunc non extenditur ad alium caſum, nec ad aliā cōditionem per illum textū,ut uoluit ēt Ang. in conſi.ſuo facto Florentiæ:quod dictum fortaſſe habuit à Bald.in l.ſi mater. Quæ reſponſio,& limitatio digna eſt ꝑ piniano,& Vlpiano ſm And.Barba.in c. Raynut. de teſta.in materia uulgaris:ſed caſus, in quo ſoror ſub

ſtitutæ ſunt uocatæ eſt, ſi Petrusfrãciſcus deceſ-
ſerit uiua eius matre, ut ſup. præſuppoſitum eſt, er-
go nõ debent ex ſubſtitutione admitti in caſu, quo
poſt mortem matris deceſſerit. Subdit ẽt Imo.
in d.l.qui habebat per illum tex. † ꝙ deſtructo, &
ceſſante medio, per quod neceſſario ad finem, ſeu
effectum peruenitur, ceſſat finis, & effectus: quo fit,
ut cum Magdalena, per quam ſi ipſa Petro Franci-
ſco ſuperuixiſſet, ſorores fuiſſent admiſſæ, deceſſe-
rit ante Petrumfranciſcum, ceſſante hoc medio: q̃a
Petrusfranciſcus ſuperuixit, debet finis, & effectus
ceſſare, ut ſorores ex ſubſtõne non admittantur, &
ſic in caſu occurrenti uerior opinio vr̃, quicquid
alij conſulentes dicant. ¶ Reliquum eſt, ut ijs, q̃
uidentur aduerſari, reſpondeatur, & primo ijs, quæ
dicit Bar. in d.l.quamdiu la 3.ff.de acq.hæred.quia
procedunt regulariter, qñ ſubſtõ merè, & ſimplici-
ter facta eſſet in caſu, qui eſſet de natura ſubſtõnis:
& ſic hõ intelligatur d.l.cohæredi in princ. ut de-
clarat Io. de Imol. in d.l.qui habebat in prin. ſecus ſi
ſubſtõ facta foret ſub condltione certi tp̃is, quæ re-
gulariter non eſſet de natura ſubſtitutionis, prout
in caſu noſtro, uel expreſſa eſſet ſub alio tp̃e: nã ſub
ſtõ facta uno tp̃e nunquam ad aliud tp̃s trahiť,
ſi ſit ſub condõ unum tp̃s reſpiciens ad aliud exten-
dunt Imol. Ang. & Aret. in d.l.quãdiu: faciunt not.
per Mod. in d.§.& quid ſi tm̃, & facit l.commodiſſi-
me ff.de libe. & poſth. Imol. & Ang. in d.l.j.& in d.l.
qui habebat cũ alijs ſupra allegatis, & probať opti-
mè l.pater ſeuerinam in prin.ff.de cõd. & demõ.
& in d.c.Raynut. ¶ Non aduerſatur ẽt id, quod
dicit Bar. in d.l.quamdiu in fi. ꝙ ſi filius hæres inſti
tutus per fideicommiſſum fuerit alicui reſtituere
grauatus, deinde poſt mortem ſubſtituti Caius fue
rit per fideicomiſ. ſubſtitutus, & contingat primum
ſubſtitutũ prædecedere ipſi filio inſtituto, bona re
manent apud filium cum onere ultimo reſtituẽdi,
arg. l.unicæ C.de cad.toll. nam hoc dictũ Bar. in oc-
currenti caſu locum habere non põt, quia moriẽte
Magdalena ſubſtituta, adhuc uiuente filio, fideicõ-
miſſum defecit ex eo, ꝙ condõ fideicõ. non euenit:
præterea hoc caſu filius non dr̃ grauatus, ſed magis
honoratus, qm̃ mortua Magdalena, uiuente Petro-
franciſco, ipſe Petausfrãciſcus non per ſubſtõnem
fideicom. uocatus, ſed iure ſuo directè hæres rema-
net, ergo tanquam ſubſtitutus matri non põt dici
grauatus reſtituere ſororibus, ſed poſt mortem il-
lius honoratus; itaq; in caſu noſtro concluſio, & di-
ctum Bar. ceſſant; optimè ẽt ad rẽ noſtram facit id,
quod uoluit Alex. in d.conſi.1.lib.j. ¶ Non obſtat, † ꝙ
diſpoſitio teſtatoris ad illum caſum extenditur, in quo
teſtator uerisimiliter diſpoſuiſſet, ſi de illo cogitaſ-
ſet, l.ſi Tit. §.Lucius ff.de lib. & poſth. l.fin.C. de poſth.
hæred. inſti. gl. uul. in l.tale pactum. §.fi.ff.de pactis: At
ſi teſtator cogitaſſet filium ſuperuiuere matri, & ſi-
ne liberis decedere, ſorores ſubſtituiſſet, ergo &c.
Sed hoc in contrarium hoc mõ retorquetur, ſi diſpõ
extenditur ad caſum, in quo teſtator idem diſpo-
ſuiſſet, ſi de eo cogitaſſet, ergo ſi teſtator de eo caſu
cogitauit, & non diſpoſuit, non debet diſpõ exten-
di, ut in iurib. ſupra allegatis à ↄ̃rio: at in noſtris ter-
minis teſtator hunc caſum cogitauit, ꝙ poſt mor-
tem matris decederet, item ꝙ ſine liberis, ut ex te-
ſtamento apparet, ubi ẽt teſtator cogitauit, ꝙ ma-
ter præmoreretur, & uoluit tunc filium in totũ ad-
mitti, & eſſe matri ſubſtitutũ: † immò teſtator ma-
gis cogitare debuit, matrem ante filium mori, quã
è contra, arg. l.liberorum in fi.ff.de uer.ſignifi. l.nam
& ſi parẽtib. in prin.ff.de inoff.teſta. & l.ſi ſcripto in
fi.ff.unde lib. l.ſi duos §.cum in bello, & l. cum pube
re ff.de reb.dub. cogitauit ẽt in noſtris terminis te-
ſtator filium poſſe decedere ſine filijs legit. & nat. vt
in ſubſtitutione ipſi filio facta apparet, itaq; cogita-
uit & filium ſine filijs decedere, & poſt mortem ma
tris, nam teſtator, qui de caſib. ſeparatis cogitauit,
vr̃ ẽt de caſu mixto cogitaſſe l.ſi ita ſcriptũ in prin.
ff.de lib. & poſth. Præterea dico ex mente teſtatoris
apparere, ſorores non eſſe admittendas, ſtante caſu
prædicto, ut ſup. latè probatum eſt, quia ubicunque
uoluntas alterius coniecturatur, debet intelligi, niſi
aliud de uoluntate diſponẽtis euidenter appareat.
11 † Dr̃ aũt euidenter apparere, qñ ex legitimis conie
cturis apparet, licet id uerbis expreſſum non fuerit,
ut dicit Bar. per illum textum in l.licet ff.de leg. 1. fa
cit tex. not. in l.non codicillum C. de teſta. ¶ Non
obſtat, ꝙ ultima ſubſtõ facta de ſororib. intelligať
facta Petrofranciſco, & non Magdalenæ, vc3, ut pri
mo Magdalena ſit Petrofranciſco ſubſtituta, ſi is an
te mortem Magdalenæ deceſſerit, ſin aũt poſt, ſoro
res ipſæ ſint Petrofranciſco ſubſtitutæ, & dictio ſibi
in teſtõ expreſſa apponatur, ideſt Petrofrãciſco: q̃a
dico uerba teſtamenti non eſſe ita intelligenda, ut
ſorores ſint Petrofranciſco ſubſtitutæ, cum Magda
lenæ ſubſtitutæ fuerint ex p̃ſumpta, & coniectura-
ta mente teſtatoris, quę debet attendi, arg. tex. cum
ibi not. per Bar. in d.l.licet in conditionib. primũ lo-
cum ff.de cond. & demon. & l.non aliter ff.de leg. 3.
cum ſimil. ꝙ aũt mẽs teſtatoris fuerit in ultima ſub
ſtitutione ſubſtituere Magdalenæ, ꝓbatur, nam in
hoc teſtõ præſumendum eſt, teſtatorẽ uoluiſſe ma-
gis grauarem vxorem inſtitutã, q̃ filium inſtitutũ:
hoc.n. magis uerisimile eſt, ac ẽt colligitur ex ver-
bis teſtamenti, cum filium per fideicommiſſariam
ſubſtitutionem hæreditatem reſtituere grauauerit
unò tm̃ caſu, vc3, ſi deceſſerit ſine filijs, uxorem ve-
rò duob. caſibus, ſi deceſſerit, & ſi ad ſecunda uota
tranſierit: unde ſi intelligeremus, ꝙ in vltima ſubſti
tutione teſtator voluerit ẽt grauare filium tm̃, & nõ
uxorem, ſequeretur, ꝙ magis grauaſſet filiũ, q̃ vxo-
rem, nam tm̃ grauata eſſet, ſi prædeceſſerit filio, re-
ſtituere ipſi, filius verò grauatus eſſet reſtituere ipſi
matri, ſi ipſi prædeceſſerit, ac ẽt ſororib. ſi poſt mor-
tem matris deceſserit, itaq; magis grauatus eſſet fi-
lius, quod non eſt uerisimile. Præterea ꝙ vltima ſub
ſtitutio magis vxori, q̃ filio facta cenſeať, aliter de-
monſtratur; nam ſi, qñ vxor ad ſecũda vota adhuc
viuente filio tranſiſſet, teſtator ꝓuidit, vt uxor quo
ad partem tm̃ bonorum grauata diceret, ergo ma-
gis cenſebiť uoluiſſe prouidere, atq; vxorem graua
re, qñ ea ad ſecunda vota trãſiſſet mortuo filio, quo
mõ bona oĩa teſtatoris ad futurũ maritum perue-
nirent, & hoc arguẽdo à maioritate rõnis auth. mul
to magis C.de epis, & cleri. & C.de ſacroſan. eccleſ.
¶ Non obſtat, ꝙ opinio Angeli, & ſequentium ſup.
relata locũ habeat, qñ vnus eſſet primo inſtitutus,
eiq; datus ſubſtitutus Titius, & Titio alius foret ul
timo loco ſubſtitutus ſub conditionẽ ad certũ tp̃s
limitata, atq; reſtricta, vt colligitur ex uerbis Io. de
Imol. & aliorum in d.l.quamdiu, in d.l.qui habebat,
& in locis ſupra allegatis; ſecus ſi primo inſtituto eſ
ſet aliq̃s ſubſtitutus ſub tali ↄdõne certo tp̃e limita
ta, & ipſi ſubituto ſub tali ↄdõne poſtea tertius ſim
pliciter ſine alia condõne foret ſubſtitutus, ꝓut eſſe
in caſu noſtro vr̃, ut nonnulli dicebant: nam reſpon
detur primo, ꝙ in noſtris terminis & prima, & ſe-
cunda ſubſtõ ſub tali cõditione certo tp̃e limitatæ
factæ fuerunt, ut latè ſupra dixi, ergo Angeli, & ſe-
quentiũ opinio non procedit, q̃ ẽt ↄ̃ mentẽ doc. eſſe
vr̃, qui in hoc differentiam facere non videnť, an ta
lis condõ primo ſubſtõ, an ſecundo ſit appoſita, &
quam-

quãuis Bart. hoc uideat voluiſſe in l.ſi mater in fi.ff. de uul.&pup.ipſe tñ ibi hoc non conſiderauit,ꝙ ſit differentia,an talis condõ ſit appoſita prima ſubſtituto in perſona inſtituti,an ſubſtituto ſecundo,fuiſſet.n.hoc potius conſiderare diuerſitatem caſuum,
12 q̃ diuerſitatem rõnis.Sed † Bar.in d.l ſi mater aliter eſt intelligẽdus,videlicet, ꝙ qñ eſt facta ſubſtitutio prima de perſona, quæ ſit in ſuitate ſubſtituta ſub tali conditione ad certum tp̃s coarctata, & limitata,& poſtea facta ſit ſubſtõ ſecunda de perſona extranea licet talis conditio deficiat, tñ ultimo loco ſubſtitutus admitti poteſt: Ratio eſt,quæ colligitur ex verbis Bar.ibi,ſi rectè cõſideretur, nam quoties fit ſubſtitutio filio de nepote ſm conſiliũ Galli iux. l.Gallus in prin.ff.de lib.&poſth.(quo caſu ſubſtõ in ſuitate,& non in hæreditate facta dr̃, vt tradũt doc. ibi in §.& quid ſi tm̃,& Bar.in d.l.ſi mater in fin.) tũc illa condõ,ſi filius me uiuo morietur &c. appoſita in ſubſtitutione facta in ſuitate non cenſeť repetita in ſubſtitutione facta de extraneo in hæreditate:ita procedant not.per Bar.ibi:Secus ſi eſſet appoſita eadem conditio in ſubſtitutione facta in hæreditate de extraneo, nam ea diceretur repetita in ultima ſubſtitutione facta ẽt in hæreditate de pſona extranea,quia in habentib.ſymbolum facilior eſt; tranſitus l.in rem.§.item quæcunque.ff.de rei uend. Præterea dico,ꝙ opinio ſupra relata vr̃ ꝯ d.l.ſi mater in fin.ubi talis conditio certo tpe coarctata in prima ſubſtitutione fuit poſita in perſona primi inſtituti, ſecunda aũt ſubſtõ non fuit ſub illa conditione facta,& tñ ad alium caſum,aliudq́; tp̃s non extendiť quoad hoc,vt ultimo loco ſubſtitutus admittatur, immò excluditur. ¶ Vltimo non aduerſatur vnum à quibuſdam adductum;ꝙ qñ eſt conditio uoluntaria,vt in noſtris terminis,reſpiciens certum tp̃s, vel certum caſum,ea non extenditur ad aliud tp̃s , nec ad alium caſum d.l.Gallus. §.& quid ſi tm̃ cum ibi not.& Bar.not.in l.j. ff. de uulg. & pup.id locum habeat in ſubſtitutione vulgari , cui talis condõ eſſet adiecta,itaq; intelligantur prædicta: ſecus in ſubſtitutione fideicommiſſaria, cui talis voluntaria conditio foret appoſita , nã tunc ad alium tp̃s, aliumq́; caſum extenderetur,vt eſt in caſu,de quo agitur,in quo ſumus ſubſtitutione fideicommiſſaria, in qua condõ quælibet eſt voluntaria:& ita not.per Bar. in d.l.quamdiu ſm ipſos intelligantur , quia dico hoc eſſe commẽtitium quoddam,quia nullibi reperio differentiam hmõi inter ſubſtitutionem fideicommiſſariam,& vulgarem quoad cõditionem uoluntariam:immò doct.quoad eã pariformiter loquuntur,ueq; alteram ab altera ſeiungunt,ut quilibet uidere põt in d.§.& quid ſi tm̃,vbi Moderniſſ. pleniſſimè tradunt,qui uolunt regulariter,ꝙ condõ uoluntaria ad caſum non expreſſum nõ extendať. ¶ Nec obſtant not.pet Bar.in d.l.quamdiu,quia locum habent,veluti Imol. Ang. Are. alijque oẽs ibi intelligunt,qñ prima, & ſecunda ſubſtitutio factæ eſſent ſine conditione voluntaria,quæ non eſſet ad certũ tp̃s reſticta. Multa alia pro confirmationem huius opinionis,quæ meo quidem iudicio uerior vr̃ , attenta maximè diſponentis mente, adduci poſſent, quæ breuitatis cauſa omitto. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Clauſula in fine poſita omnia præcedentia determinat , & ad omnia refertur,niſi adſit ratio diuerſitatis,præſertim in fauorabilibus: Limita,& declara, vt num. 11.*
2 *Subſtitutio pupillaris cenſetur fauorabilis.*
3 *Mens tacita teſtatoris aut alterius diſponentis quomõ colligať.*
4 *Subſtitutio fideicommiſſaria ſolum in caſibus,in quib.loquitur, locum habet,& non in alijs,qui poſſent ex extenſione ſumi, niſi á iure expreſſa extenſio facta foret:ſecus eſt in alijs directis ſubſtitutionibus.*
5 *Subſtitutio facta poſt mortem alicuius dicitur fideicõmiſſaria.*
6 *Subſtitutio facta per hæc verba,eos inuicem ſubſtituit, ſi ſine filijs deceſſerint in pupillari ætate, vel alias quandocunque, quomodo valere poſſit.*
7 *Subſtitutio facta per hæc verba,ſi in pupillari ætate deceſſerit, neceſſariò pupillaris non dicitur.*
8 *Subſtitutio facta in rebus particularibus legatis per verbum commune ſubſtituo,alijs vniuerſaliter hæredibus inſtitutis,ſolum vt fideicommiſſaria valet.*
9 *Subſtitutio quælibet facta per hæc verba,tunc & eo caſu, vel eo caſu adueniente,nunquam ad alium caſum etiam ſimilem extenditur.*
10 *Subſtitutio fideicommiſſaria,in qua teſtator effectum , & non modum conſiderauit,facta expreſſè in vno caſu ad alium ſimilem trahitur.*
12 *Mulier etiam mortua dici poteſt parere.*
13 *Mentem teſtatoris,aut diſponentis colligi ex eo,quòd interrogatus idem diſpoſuiſſet,declaratur,& limitatur.*
14 *Verba ſingularis numeri pluraliter intelligi nequeunt.*

EPITOME.

SVbſtitutio fideicommiſſaria facta expreſſè in vno caſu,maximè per hæc verba tunc , & eo caſu adueniente, ad aliũ caſum non porrigitur.

CASVS CONSILII.

TEſtator in illis verbis in teſtamẽtis apponi ſolitis,in omnibus autem alijs ſuis bonis &c.vſq; in finem in duob. caſib. principaliter, & diuerſimodè prouidit, primus caſus eſt,ſi cõtingeret D.Maſinam eius vxorem parere filios maſculos,vnum,vel plures:ſecundus eſt , ſi d. D.Maſina filios maſculos non pareret:in primo caſu teſtator ſuos hæredes inſtituit ventrem dictæ D.Maſinæ vxoris ſuæ,ſi vnum vel plures pareret filios maſculos,& ipſam D.Maſinam in eius vita tantum ſeruando vitam vidualem honeſtam,& caſtam,poſt verò mortem dictę D.Maſinæ eoſdem ipſius teſtatoris filios maſculos eidem ſubſtituit;filiab.aũt tã natis, q̃ naſcituris,& cuilibet earum legauit,& reliquit libras mille pro dotibus, & cuilibet libras ducentas pro apparatib. nuptialibus:item in caſu iſto,in quo filij maſculi naſcerentur,& poſtea mortui eſſent ſine filijs,ipſe teſtator reliquit amore Dei fratrib. prædicatorib. dimidiam poſſeſſionis pro dote capellæ conſtruendæ &c. & cum oneribus,de quib.in dicto teſtamento : At in ſecundo caſu , ſi ipſa D. Maſina non pareret filios maſculos, teſtator prius reiterauit legatum factum dictis fratrib.pro dote dictæ capellæ, & cum iiſdemmet oneribus , item in hoc ſecundo caſu non naſcentium filiorum maſculorum in omnibus bonis mobilibus,& immobilib. &c. D.Maſinam inſtituit dominam , & uſufructuariam pleno iure, ſi vidua permanſerit,ita ꝙ ipſa dictorum omnium ſuorum bonorum vſumfructum totalem,donec uixerit,& vitam viduale ſeruauerit,habeat,& habere debeat, abſq; quod teneatur ad confectionem inuentarij, nec ad reddendum rationem , non obſtante lege, vel conſuetudine in contrarium faciente. Ex quib. omnib.apparet,teſtatorẽ uoluiſſe , ꝙ in hoc ſecundo caſu principali D. Maſina eſſet vſufructuaria pleno iure,quia verba prædicta hoc importare dicuntur,ut ex uerbis Bal.probatur in l.fin.C.de indict.viduį.& Bar.in l.Tit.§.fin.ff.de leg.2. quoad proprietatem vero,& ſic pleno iure in dictis omnibus bonis mobi-

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN